

Důvěra ústavním institucím v březnu 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-03</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 3. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1059</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PS. 1, PI. 1</i>
Zveřejněno dne:	<i>27. března 2013</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v březnu 2013 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	III/12	IV/12	V/12	VI/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12	I/13	II/13	III/13
Prezident ²	53	47	49	51	52	50	55	53	26	x	x
Vláda	21	16	14	16	14	12	15	13	12	16	19
Poslanecká sněmovna	17	12	13	13	11	10	12	10	11	11	18
Senát	23	21	18	19	20	20	21	24	22	21	24
Krajské zastupitelstvo	39	37	35	35	34	36	37	38	39	34	38
Obecní zastupitelstvo	59	58	55	57	54	55	59	56	58	57	59
Starosta	59	60	58	56	56	54	61	58	58	57	60
Hejtman	39	39	36	34	35	36	40	38	37	35	38

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“

² Důvěra v prezidenta nebyla ve výzkumu zjišťována, neboť by nebylo možné identifikovat, kterou osobnost si respondenti v době sběru dat s institucí hlavy státu spojovali – zda prezidenta nově zvoleného či „dosluhujícího“.

V březnovém šetření nedošlo - až na jednu výjimku - ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k žádným zásadním změnám. Přesto lze konstatovat, že u všech institucí byl zaznamenán určitý nárůst důvěry.

Vládě důvěřuje 19 % dotázaných, tedy o 3 procentní body více než v minulém výzkumu (jedná se ovšem o nárůst při horní hranici statistické chyby).

Vládě častěji důvěřovali zejména dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní a vysokoškolským vzděláním. Nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší mezi přívrženci koaličních stran (zejména ODS a TOP 09), naopak u potenciálních voličů levice (KSČM a ČSSD) je její podpora výrazně nižší.

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovila téměř pětina dotázaných (18 %), Senátu skoro čtvrtina (24 %). Zatímco posun u Senátu oproti poslednímu výzkumu se podobně jako u vlády pohybuje na hranici statistické chyby, u Poslanecké sněmovny byl zaznamenán nárůst důvěry o 7 procentních bodů.

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují lidé s dobrou životní úrovní, ekonomicky aktivní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a přívrženci ODS a TOP 09. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u lidí s deklarovanou špatnou životní úrovní a mezi sympatizanty KSČM a ČSSD.

O něco vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 38 % respondentů, téměř tři pětiny dotázaných (59 %) důvěřují svému obecnímu zastupitelstvu. U krajských zastupitelstev byl tedy oproti únorovému šetření zaznamenán nárůst důvěry o čtyři procentní body.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější diference.

Do výzkumu bylo zařazeno i zjišťování důvěry starostovi obce/městské části a hejtmanovi (v Praze respondenti hodnotili primátora). Ze získaných výsledků vyplývá, že důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 60 % dotázaných, hejtmanovi 38 %.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.³ Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2 a graf.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	II/12	III/12	IV/12	V/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12	I/13	II/13	III/13
Spokojen	5	5	5	4	3	4	4	4	3	4	5
Ani spokojen, ani nespokojen	20	19	14	15	14	14	15	15	18	18	21
Nespokojen	73	73	79	79	81	81	79	79	77	77	73

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

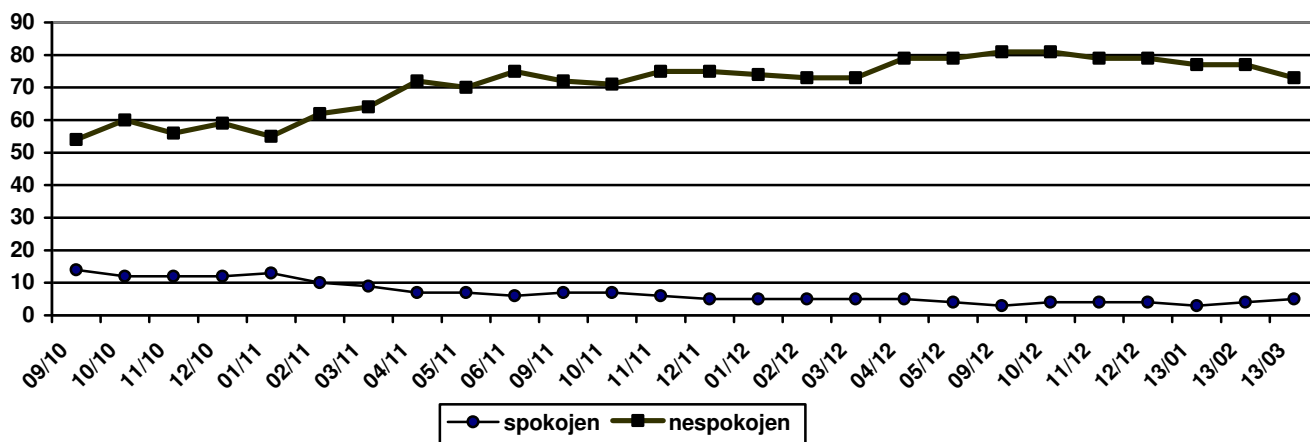
Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřilo 5 % respondentů, tedy přibližně stejně jako v posledních šetřeních. Ani spokojeno, ani nespokojeno se cítí být 21 % obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací vyjadřují necelé tři čtvrtiny dotázaných (73 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „nevím“.

Spokojenost s politickou situací vyjadřují mírně častěji mladí respondenti do 29 let a přívrženci ODS a TOP 09. Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM a ČSSD. Větší míra nespokojenosti panuje rovněž mezi občany

³ Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

považujícími svoji životní úroveň za špatnou, ekonomicky neaktivními a oslovenými staršími 60 let.

Graf: Vývoj spokojenosti/nespokojenosti s politickou situací od parlamentních voleb v r. 2010 (v %)

Zdroj: Výzkumy CVVM.